

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobce: **M. Z.**, zast. Mgr. Janem Znojenským, advokátem se sídlem Hradec Králové, Velké náměstí 29, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Hradec Králové, Pivovarské náměstí 1245, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 2. 2015, čj. 5496/DS/2015/GL, **t a k t o :**

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 2. 2015, čj. 5496/DS/2015/GL, a rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové ze dne 19. 12. 2014, čj. P/1/2014/OS1/Hej, MMHK/227623/2014, se z r u š u j í a věc se žalovanému v r a c í k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na nákladech řízení částku ve výši 3.000,- Kč, a to do 10 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Jana Znojenského.**

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce do rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové (dále také jen „správní orgán I. stupně“ nebo „magistrát“) ze dne 19. 12. 2014, čj. P/1/2014/OS1/Hej, MMHK/227623/2014, a potvrdil jej. Uvedeným prvoinstančním správním rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých

zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), a za to mu byla uložena pokuta 1.500,- Kč a povinnost uhradit náklady řízení.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobce jako provozovatel vozidla nezajistil, aby při užití osobního motorového vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem, tedy nezajistil, aby při užití vozidla byla dodržována povinnost uvedená v § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, neboť dne 10. 12. 2013 ve 14:05 hod. bylo hlídkou Městské policie Hradec Králové zjištěno před domem čp. 826 na křižovatce ulic Jana Koziny a Nezvalova v Hradci Králové osobní motorové vozidlo zn. Kia, stříbrné barvy, registrační značky 2H5 6288, které stálo na křižovatce. Hlídka proto vozidlo zablokovala. V 18:10 hod. byla na linku městské policie přijata žádost o odblokování vozidla, na místě pak byl jako žadatel zjištěn M. Z., Hradec Králové. Z registru vozidel byl jako provozovatel vozidla zjištěn M. Z., Hradec Králové.

V reakci na odvolací námitky žalovaný uvedl, že k porušení zásady „ne bis in idem“ nedošlo. Konstatoval, že tato zásada, tedy zákaz nového stíhání obviněného pro týž skutek, se uplatní tehdy, když o určitém skutku určitého obviněného bylo vyneseno pravomocné rozhodnutí. Zákaz dalšího stíhání obviněného pro týž skutek platí, pokud zde existuje jeho překážka v podobě pravomocného rozhodnutí ve věci. Zákaz odpadá, pokud je tato překážka odstraněna, a v původním řízení je tedy možno pokračovat. Překážky v řízení definuje zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), v ustanovení § 48 odstavci prvním tak, že zahájení řízení u některého správního orgánu brání tomu, aby o téže věci z téhož důvodu bylo zahájeno řízení u jiného správního orgánu, a jeho odstavec druhý stanoví, že přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze jednou. Dle žalovaného v nyní projednávané věci nenastala ani jedna překážka v řízení. Řízení o přestupku, vedeném proti „soukromé“ fyzické osobě M. Z., bylo rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 10. 10. 2014, zn. P/1/2014/OS1/Hej, MMHK/183631, zastaveno (v právní moci dne 30. 10. 2014), neboť obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno. Proto správní orgán I. stupně projednal předmětný správní delikt s žalobcem v souladu s ustanovením § 125f odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu, když správní orgán činil nezbytné kroky ke zjištění pachatele předmětného přestupku v rámci řízení o něm. Žalovaný připustil, že žalobce jako provozovatel vozidla sdělil údaje totožnosti řidiče, který se měl předmětného přestupku dopustit, avšak tomuto řidiči se přestupek nepodařilo správním orgánem prokázat, byť se řidič sám doznal. V souladu se zásadou vyšetřovací se dle žalovaného „nelze tzv. upnout“ pouze na tvrzení obviněného z přestupku, že to byl on, kdo vozidlo nechal stát na křižovatce. Ani doznání obviněného totiž, v souladu s ustanovením § 3 správního řádu, nezabývá správní orgán povinnosti zjistit takový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, což se v předmětné věci z důvodu důkazní nouze nepodařilo.

Dle žalovaného nebyla žalobci uložena napadeným rozhodnutím stejná povinnost, neboť řízení o předmětném přestupku bylo zastaveno, a řízení ani nebylo vedeno proti téže osobě. V řízení o přestupku bylo původně vedeno řízení proti „soukromé“ fyzické osobě M. Z.. Po splnění podmínky uvedené v ustanovení § 125f odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu správní orgán zahájil řízení o

předmětném správním deliktu s žalobcem – podnikající fyzickou osobou M. Z.. Nové řízení proto není vedeno proti stejnému účastníkovi řízení.

Dále žalovaný uvedl, že v dané věci byla naplněna formální i materiální stránka předmětného přestupku, protože vozidlo stálo v prostoru křižovatky, což vyplývá ze spisového materiálu, a hrozilo tak ohrožení bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Když předmětné vozidlo stálo před domem čp. 826 na křižovatce ulic Jana Koziny a Nezvalova, stálo v prostoru křižovatky, tedy v křižovatce, kde je obecnou úpravou provozu na pozemních komunikacích zastavení a stání zakázáno. Proto byly naplněny formální znaky přestupku. Materiální znak přestupku byl rovněž naplněn, neboť potencionálně hrozilo ohrožení bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, jako chráněný zájem společnosti.

Dále se žalovaný podrobně zabýval námitkou týkající se samotného stání předmětného vozidla na křižovatce ulic Jana Koziny a Nezvalova a námitkou, že zmíněná křižovatka nemá vyznačenu vodorovnou dopravní značku "Příčná čára souvislá" a že tedy není možné přímo označit hranici křižovatky. Na podporu svého závěru o stanovení hranice křižovatky a k tomu, že pokud předmětné vozidlo stálo před domem čp. 826 na křižovatce ulic Jana Koziny a Nezvalova, stálo v prostoru křižovatky, tedy v křižovatce, žalovaný poukázal i na Metodiku Ministerstva dopravy ČR k usměrnění některých správních činností obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, krajských úřadů a Magistrátu hl. m. Prahy v souvislosti se změnou zákona č. 361/2000 Sb. zákonem č. 297/2011 Sb., čj. 8/2013-160-OST/5.

Závěrem se žalovaný zabýval výší a druhem sankce v daném případě a označil ji za přiměřenou a odpovídající porušení předmětných povinností stanovených právními předpisy.

Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí a navrhl jeho zrušení v celém rozsahu.

Žalobce namítl, stejně tak jako ve správním řízení, že postupem správního orgánu došlo k porušení zásady „ne bis in idem“, která je zakotvena v čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, dle které nikdo nemůže být trestně stíhán za čin, pro který již byl pravomocně odsouzen nebo zproštěn obžaloby. Dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu se tato zásada vztahuje i na správní právo, respektive na oblast správního trestání. Rozhodnutím magistrátu ze dne 10. 10. 2014 bylo zastaveno řízení o přestupku, neboť spáchání skutku, o němž se vedlo řízení, nebylo žalobci prokázáno. Žalobce podotkl, že zastavené přestupkové řízení se týkalo zcela totožného skutku, o kterém bylo následně rozhodováno v řízení o správním deliktu. Přesto magistrát vyzval žalobce jako provozovatele vozidla dne 3. 11. 2014 k úhradě částky, popř. ke sdělení totožnosti řidiče, který měl přestupek spáchat.

Žalobce uvedl, že z judikatury soudů vyplývá, že zásada „ne bis in idem“ se uplatní v případě, že bylo zahájeno řízení o skutku, ačkoliv již bylo o tomto skutku rozhodnuto. Další podmínkou je totožnost skutku. V tomto případě je skutek, ze kterého byl žalobce viněn v zastaveném přestupkovém řízení, zcela totožný se skutkem, který je uveden v rozhodnutí magistrátu ze dne 19. 12. 2014. Je splněna rovněž další podmínka, a to že nové řízení je vedeno proti stejnému účastníkovi.

Žalobce vyslovil nesouhlas s názorem žalovaného, že řízení o přestupku bylo vedeno vůči žalobci jako soukromé fyzické osobě, zatímco řízení o správním deliktu bylo vedeno vůči žalobci jako podnikající fyzické osobě, tedy vůči rozdílným subjektům. Obě řízení byla vedena s totožným subjektem (žalobcem). Za situace, kdy magistrát zahájil další řízení ohledně totožného skutku vůči totožnému subjektu, došlo postupem magistrátu k porušení výše uvedené zásady a k zásahu do práv účastníka řízení. Rozhodnutí žalovaného, kterým byl výše uvedený postup magistrátu schválen, je tudíž v rozporu se zákonem.

Dle žalobce nebyly v dané věci dány ani důvody pro zahájení řízení o správním deliktu. Rozhodnutím magistrátu ze dne 10. 10. 2014 bylo zastaveno řízení o přestupku z důvodu, že nebyla prokázána jeho vina. Následně magistrát vyzval žalobce jako provozovatele vozidla k úhradě stanovené částky, popř. ke sdělení údajů o totožnosti pachatele přestupku. Žalobce dne 19. 11. 2014 magistrátu požadované skutečnosti sdělil, přesto magistrát dne 27. 11. 2014 věc podezření ze spáchání přestupku odložil a zahájil řízení o správním deliktu.

Žalobce s poukazem na § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu zdůraznil podmínky, za kterých lze řízení o správním deliktu vůči provozovateli vozidla zahájit. Řízení o správním deliktu je subsidiární a je možné jej zahájit pouze v případě, že se nepodařilo v řízení o přestupku zjistit totožnost pachatele, popř. prokázat vinu pachatele. Žalobce podotkl, že magistrát věc odložil, přestože od žalobce sdělení ohledně zaparkování vozidla obdržel. Magistrát nezahájil nové přestupkové řízení, ale rovnou věc odložil a zahájil řízení o správním deliktu vůči žalobci.

Dle žalobce vyplývá z ustanovení § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu při použití logického výkladu, že osoba provozovatele vozidla musí být odlišná od osoby, která měla spáchat přestupek. Provozovatel vozidla má objektivní odpovědnost za protiprávní stav, pokud se nepodaří zjistit nebo usvědčit pachatele přestupku. Požadavek odlišnosti pachatele přestupku a provozovatele vozidla je dán i s ohledem na výše uvedenou zásadu „ne bis in idem“, kdy nelze ohledně téhož skutku zahájit další řízení vůči témuž účastníku řízení. V tomto případě žalobce již v původním řízení o přestupku sdělil, že řídil předmětné vozidlo, za této situace měl správní orgán povědomí o tom, že vozidlo řídil účastník řízení. Správní orgán tedy nemohl zahájit řízení o správním deliktu, jelikož měl k dispozici informace o tom, kdo řídil předmětné vozidlo, a za této situace nemohl odložit věc podezření ze spáchání přestupku s odůvodněním, že se nepodařilo prokázat vinu účastníka řízení.

Žalobce připomněl, že již dne 10. 12. 2013 sdělil městským strážníkům, že on řídil a zaparkoval předmětné vozidlo. Rovněž dne 7. 4. 2014 při jednání o přestupku žalobce toto své sdělení zopakoval. Postup dle ustanovení § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu je přitom možný pouze v případě, kdy nebylo možné zjistit osobu pachatele jednání, které je posuzováno jako přestupek. Žalobce zdůraznil, že po celou dobu poskytoval součinnost, sděloval požadované skutečnosti a nedopustil se obstrukční činnosti. Dle jeho názoru je uvedený postup magistrátu v hrubém rozporu s ustanoveními Listiny základních práv a svobod, dalších zákonů a mezinárodních úmluv zakotvujících práva fyzických a právnických osob a povinnosti orgánů státní správy. Magistrát se dopustil obcházení zákona a rozhodnutí žalovaného je proto nezákonné i s ohledem na schválení postupu magistrátu.

Žalobce setrval i na svém stanovisku, že ke spáchání přestupku nedošlo, jelikož vozidlo nestálo v křižovatce, tudíž že není odpovědný ani za správní delikt. Zdůraznil, že předmětná křižovatka je atypická a za tohoto stavu nebylo možné vycházet pouze z jazykového výkladu ustanovení § 2 písm. x) zákona o silničním provozu, ale bylo nutné zabývat se i výkladem logickým, jakož i výkladem teleologickým, tj. výkladem smyslu konkrétního zákonného ustanovení. Dále pak podrobně popsal situaci na křižovatce s tím, že pokud by správní orgány aplikovaly výklad předmětných ustanovení, dospěly by k jednoznačnému závěru, že vozidlo nemohlo nijak bránit výhledu řidičů projíždějících křižovatkou Jana Koziny a Nezvalova, že nestálo méně jak 5 metrů před hranicí křižovatky a že za tohoto stavu nemohla být naplněna formální stránka přestupku „stání v křižovatce“. Zdůraznil rovněž skutečnost, že dle městských strážníků, kteří vozidlo odblokovali, toto vozidlo nijak nebránilo silničnímu provozu, v opačném případě by dle jejich sdělení bylo vozidlo odtaženo.

Závěrem žalobce uvedl, že v daném případě nebyla naplněna formální stránka přestupku „stání v křižovatce“ dle ustanovení § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, a proto je závěr žalovaného, že vozidlo stálo v křižovatce, nesprávný. Žalobce je přesvědčen, že nebyla naplněna ani materiální stránka přestupku „stání v křižovatce“ dle zmíněného ustanovení, neboť vozidlo, jak dále rovněž podrobně rozvedl, nijak nebránilo ani ve výhledu řidičů, ani v jízdě vozidel. Trval proto na názoru, že dne 10. 12. 2013 nebyl spáchán s vozidlem Kia Carens přestupek, tudíž že není odpovědný ani za správní delikt.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby. V reakci na žalobní námítky podrobně zopakoval argumentaci uvedenou již v napadeném rozhodnutí a dodal, že k řízení přistoupil odpovědně a nezaujatě, posoudil všechny relevantní skutečnosti včetně posouzení závažnosti jednání a důvodnosti uložené sankce. Napadené rozhodnutí považuje za věcně správné, odpovídající zjištěným (a ničím nevyvráceným) skutečnostem, jakož i závažnosti projednávaného protiprávního jednání, s tím, že výše sankce odráží nutnost zásadní represí donutit přestupce respektovat zákonem stanovené povinnosti řidičů motorových vozidel v silničním provozu.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Učinil tak bez nařízení jednání postupem za podmínek stanovených dle ustanovení § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. Po prostudování správního spisu dospěl soud k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu shledal důvodnou.

Krajský soud se předně zabýval namítaným porušením zásady „ne bis in idem“ v projednávané věci, dle níž nikdo nemůže být dvakrát potrestán, resp. stíhán, pro stejný skutek. Zmíněná zásada v sobě obsahuje jak aspekt hmotněprávní (za totožný skutek nelze znovu potrestat), tak aspekt procesněprávní (za totožný skutek nelze znovu stíhat) a z ustálené judikatury vyplývá, že se plně uplatní i v oblasti správního trestání (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2005, čj. A 6/2003-1; všechny zde citované rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz), zde v rovině jejího procesního pojetí: „nikdo nesmí být stíhán (potrestán) pro tentýž skutek (delikt) opakovaně, ledaže

předchozí rozhodnutí bylo pravomocně zrušeno.“ Tento princip je vyjádřen v čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, jakož i v čl. 4 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.).

V projednávané věci bylo rozhodnutím magistrátu ze dne 10. 10. 2014, čj. (zn.) P/1/2014/OS1/Hej, zastaveno řízení o přestupku proti zákonu o silničním provozu podle § 125c odst. 1 písm. k) zmíněného zákona vedené s M. Z.. Šlo o přestupek, který byl zjištěn hlídkou městské policie dne 10. 12. 2013 ve 14:05 hod., kdy před domem čp. 826 na křižovatce ulic Jana Koziny a Nezvalova v Hradci Králové stálo osobní motorové vozidlo zn. Kia, stříbrné barvy, registrační značky 2H5 6288; tedy bylo zjištěno spáchání přestupku spočívajícího v porušení ustanovení § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, dle kterého *„řidič nesmí zastavit a stát na křižovatce a ve vzdálenosti kratší než 5 m před hranicí křižovatky a 5 m za ní“*. Zastavení řízení bylo odůvodněno tím, že spáchání skutku, o němž se vedlo řízení, nebylo přestupci prokázáno.

Následně dne 3. 11. 2014 zaslal správní orgán I. stupně žalobci jako provozovateli předmětného vozidla výzvu k zaplacení určené částky podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu s tím, že dosud neustanovený řidič vozidla porušil § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, čímž došlo k porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích, které vykazuje znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Vzhledem k tomu vyzval žalobce jako provozovatele vozidla k zaplacení peněžitě částky 500,- Kč nebo sdělení údajů o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Žalobce přípisem ze dne 19. 11. 2014 sdělil správnímu orgánu I. stupně (jako už i předtím v přestupkovém řízení), že sám předmětné vozidlo dne 10. 12. 2013 řídil i zaparkoval před domem čp. 826 na křižovatce ulic Jana Koziny a Nezvalova v Hradci Králové. Prvostupňový správní orgán dne 27. 11. 2014 vyhotovil úřední záznam o odložení věci dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“), aniž by zahájil řízení o přestupku proti zákonu o silničním provozu podle § 125c odst. 1 písm. k) tohoto zákona s tím, že přestupkové řízení vedené s M. Z. bylo dle ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona již zastaveno, neboť mu spáchání skutku nebylo prokázáno. Téhož dne vydal správní orgán I. stupně příkaz, kterým uznal žalobce vinným ze spáchání správního deliktu provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, kterého se měl dopustit tím, že jako provozovatel vozidla nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, kdy dne 10. 12. 2013 ve 14:05 hod., bylo hlídkou městské policie zjištěno před domem čp. 826 na křižovatce ulic Jana Koziny a Nezvalova v Hradci Králové osobní motorové vozidlo zn. Kia, stříbrné barvy, registrační značky 2H5 6288, které stálo na křižovatce. Za to mu byla uložena pokuta a povinnost uhradit náklady řízení. Po podání odporu proti tomuto příkazu rozhodl správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 19. 12. 2014 čj. P/1/2014/OS1/Hej, MMHK/227623/2014, o spáchání správního deliktu žalobcem a uložení pokuty obdobně.

Z uvedené rekapitulace vyplývá, že první předpoklad pro uplatnění zásady „ne bis in idem“, tj. že se musí jednat o tutéž osobu obviněného, resp. pachatele, jak v přestupkovém řízení, tak v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, byl splněn. Jedná se stále o jednu osobu, a to M. Z.. Nelze souhlasit s názorem

žalovaného, že řízení o přestupku bylo vedeno vůči žalobci jako „soukromé“ fyzické osobě, zatímco řízení o správním deliktu bylo vedeno vůči žalobci jako podnikající fyzické osobě, že tedy „fyzická osoba – občan“ je odlišná od „fyzické osoby – podnikatele“, a proto že šlo o rozdílné subjekty. Svou argumentaci opírá žalovaný o odlišné označení občana datem narození a bydlištěm a podnikatele identifikačním číslem a sídlem podnikání. Tato argumentace je však nesprávná, neboť jak rodné číslo, tak identifikační číslo (IČO) mají evidenční a identifikační charakter a nemají vliv na právní subjektivitu fyzické osoby. Vždy jde o jednu a tutéž fyzickou osobu, ať již je identifikována rodným číslem či identifikačním číslem. Nelze tedy rozlišovat mezi „fyzickou osobou – podnikatelem“ a „fyzickou osobou – občanem“ a považovat je za dva rozdílné subjekty. Přestože tedy v řízení o spáchání přestupku byl M. Z. správními orgány identifikován datem narození a bydlištěm a v řízení o správním deliktu uvedením advokátní praxe, identifikačního čísla a sídla podnikání, stále jde o stejný subjekt – stejnou fyzickou osobu. Jak řízení o přestupku, tak řízení o správním deliktu bylo vedeno s totožným subjektem, tj. s M. Z. (žalobcem).

Pokud jde o druhý předpoklad pro uplatnění zásady „ne bis in idem“, tj. totožnost skutku, i ten byl dle názoru krajského soudu splněn. Krajský soud při tomto posouzení vycházel mimo jiné ze závěrů uvedených v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2015, čj. 6 As 106/2014-25, který dovodil, že „*článek 4 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě zakazuje stíhání pro druhý trestný čin (včetně deliktu trestněprávní povahy), pokud je tento druhý trestný čin založen na totožném či v podstatných rysech totožném skutku. Podstatou skutku je přitom právně relevantní jednání pachatele a jím zapříčiněný právně významný následek. K tomu, aby bylo možné postihnout pachatele na základě totožného jednání za dva různé delikty, nestačí samotná existence dvou formálně odlišných skutkových podstat deliktu. Teprve odlišnost v právně významném následku jednání zakládá existenci dvou samostatných skutků, o nichž je možné vést samostatná řízení.*“

Jak je uvedeno shora, oba případy (přestupek i nyní projednávaný správní delikt) mají základ ve stejném skutkovém ději, tj. že dne 10. 12. 2013 ve 14:05 hod. hlídka městské policie zjistila před domem čp. 826 na křižovatce ulic Jana Koziny a Nezvalova v Hradci Králové osobní motorové vozidlo zn. Kia, stříbrné barvy, registrační značky 2H5 6288, které dle jejího zjištění stálo v rozporu se zákonem o silničním provozu v křižovatce. Správní orgán pak na základě oznámení městské policie řešil v přestupkovém řízení protiprávní jednání řidiče – žalobce (stání v křižovatce), které vykazovalo znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) ve spojení s § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Toto přestupkové řízení bylo zastaveno dle ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona, to se přitom považuje za meritorní rozhodnutí ve věci. Následné řízení o správním deliktu vedl správní orgán ve smyslu ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, dle kterého se měl deliktu žalobce dopustit tím, že jako provozovatel vozidla nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, tj. konkrétně dodržení shora uvedeného zákazu „stání v křižovatce“ stanoveného ustanovením § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu.

V obou případech tak byl, resp. měl být, žalobce (jednou jako řidič, podruhé jako provozovatel vozidla) sankcionován za to, že při užití jeho vozidla na pozemní

komunikaci nebyla dodržena konkrétní povinnost řidiče a konkrétní pravidlo provozu na pozemních komunikacích stanovené zákonem o silničním provozu, a to ve stejném časovém okamžiku a na stejném místě. Jednání obviněného (žalobce) se tedy v podstatných rysech v obou posuzovaných případech shoduje. Rovněž následek jeho jednání je v obou případech totožný. Právně významným následkem se rozumí porušení či ohrožení chráněného zájmu společnosti. Chráněným zájmem (objektem) je v obou případech zájem na bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, který byl ohrožen porušením zákazu zastavení a stání v křižovatce.

Dle názoru krajského soudu nelze v této souvislosti pominout ani samotný smysl a důvod přijetí úpravy zakotvené v ustanovení § 125f zákona o silničním provozu. Dle zmíněného ustanovení má provozovatel vozidla objektivní odpovědnost za protiprávní stav, pokud se nepodaří zjistit nebo usvědčit pachatele přestupku. Tato úprava byla přijata poté, co řidiči u přestupků, u nichž nebyli ztotožněni, sdělovali při podání vysvětlení ke zjištěnému přestupku, že v době přestupku sami neřídili a že vozidlo řídila osoba jim blízká, a z toho důvodu odepřeli sdělit její totožnost. Úmyslem zákonodárce tak bylo postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem, resp. užíváním, vozidla při provozu na pozemních komunikacích, a zvolil tuto formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako jeho vlastník jednoduše identifikovatelnou konkrétní osobou. Tím je dosaženo toho, že zjevně nastalá protiprávnost spjatá s užíváním a provozem vozidla nezůstane nepostižena. Šlo tedy o řešení situace, kdy v řízení o přestupku nebylo možno určit konkrétní osobu řidiče, když kontaktovaní provozovatelé vozidla sdělovali, že v době spáchání přestupku řídila vozidlo osoba jiná (jim známá), avšak s odkazem na „osobu blízkou“ odepřeli sdělit její totožnost. Z logiky této úpravy tak vyplývá, že provozovatelem vozidla sděleným řidičem, tj. přestupcem v přestupkovém řízení, je osoba odlišná od tohoto provozovatele, se kterým je pak případně následně vedeno řízení o správním deliktu. Jak je shora popsáno, o takovou situaci v nyní projednávaném případě nešlo, neboť přestupkové řízení i následné řízení o správním deliktu provozovatele vozidla bylo vedeno se stejnou osobou.

Krajský soud tedy uzavírá, že pokud bylo shora popsané jednání žalobce pravomocně meritorně ukončeno v přestupkovém řízení tak, že mu spáchání skutku, o němž se vedlo řízení, nebylo prokázáno, zásada „ne bis in idem“ bránila opětovnému potrestání téže osoby, tj. žalobce, za předmětný správní delikt provozovatele vozidla. Správním orgánem tak bylo v nyní projednávané věci správního deliktu zahájeno znovu řízení s totožným subjektem ohledně totožného skutku, čímž byla zásada „ne bis in idem“ porušena.

Zcela nad rámec uvedeného krajský soud poznamenává, že zastavení řízení o předmětném přestupku rozhodnutím ze dne 10. 10. 2014 s odůvodněním, že obviněnému nebylo možno spáchání přestupku jednoznačně prokázat, nebylo v daném případě na místě. Nebylo totiž žádného sporu ani žádných pochyb o tom, kdo byl řidičem vozidla v době zjištění přestupku, neboť přestupce (žalobce) v průběhu přestupkového řízení zcela konzistentně a opakovaně uváděl, že předmětné vozidlo na místě zjištění přestupku zaparkoval osobně. Brojil a ohrazoval se pouze proti tomu, že jeho jednání bylo posouzeno jako přestupek, neboť měl zato, že se přestupku „stání v křižovatce“ nedopustil, když zaparkoval v dostatečné

vzdálenosti před ní. Nešlo tak o situaci řešenou judikaturou, na kterou ve svém odůvodnění správní orgán odkazoval, v níž bylo vzhledem k tam uvedeným skutkovým okolnostem zdůrazněno, že správní orgán je povinen zjistit skutkový stav bez ohledu na to, jak se sám obviněný k řízení staví, a neupínat se jen k jeho tvrzením, přičemž obviněnému k tomu, aby nemohl být za přestupek postižen, postačí, aby o otázce, kdo se protiprávního jednání dopustil, vznikla rozumná pochybnost.

S uvedeným pak úzce souvisí i otázka splnění podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, dle kterého obecní úřad obce s rozšířenou působností takový správní delikt projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno. Toto ustanovení tak upravuje podmínky, za kterých lze zahájit řízení o správním deliktu vůči provozovateli vozidla. V dané věci prvostupňový správní orgán po sdělení žalobce, který na výzvu zaslano mu jako provozovateli vozidla zopakoval, že předmětné vozidlo řídil i zaparkoval sám, dne 27. 11. 2014 vyhotovil v řízení úřední záznam o odložení věci ve smyslu ustanovení § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích, aniž by zahájil řízení o přestupku proti zákonu o silničním provozu s odkazem na předchozí zastavení přestupkového řízení s M. Z. Je tak i otázkou, zda byly podmínky pro zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu za popsané situace řádně splněny.

S ohledem na shora uvedené krajský soud zrušil napadené rozhodnutí pro nezákonnost a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný shora vysloveným právním názorem vázán (§ 78 odst. 1, 4 a 5 s. ř. s.). Současně shledal důvod i pro zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně, neboť trpí stejnou vadou (§ 78 odst. 3 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

Ve věci měl úspěch žalobce. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že k nákladům řízení vynaloženým na jeho straně náleží zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000,- Kč a náklady právního zastoupení. Žalobce se nechal v soudním řízení zastupovat advokátem, kolegou z advokátní kanceláře, v níž sám rovněž vykonává advokacii. Uvedené zastoupení však nepovažuje krajský soud za důvodné. Žalobce sám je advokátem, má tedy dostatečné právní vzdělání a dostatečné znalosti, aby se v daném soudním řízení nemusel nechat zastupovat jiným advokátem. Ostatně ani žádné důvody, proč by v daném případě mělo být zastoupení nutné nebo nezbytné, neuvedl. Pokud tedy žalobce náklady spojené se zastupováním v této věci advokátem skutečně vynaložil nebo bude povinen v budoucnu vynaložit, nejedná se dle krajského soudu o náklady důvodně vynaložené ve smyslu shora citovaného § 60 odst. 1 s. ř. s. Důvodnými tak shledal toliko náklady spočívající v zaplacení soudního poplatku. Povinnost uhradit tyto náklady uložil žalovanému, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 23. září 2016

JUDr. Jan Rutsch v.r.
předseda senátu